

תגובה על מאמר החודש בהמלצת מאיר וינוקור.

שלום רב לחברי החברה ולמתמחים.

אני מבקשת להודות למאיר על ההחזקה של העמדה הפלורליסטית בחברה שלנו ועל האפשרות שפתח לנו להיחשף למאמרו היפה של בולוניני. האפשרות להחזיק בתוכנו מגוון תיאוריות פסיכואנליטיות ולנוע ביניהן במהלך עבודתנו הקלינית, באופן פלורליסטי, מעסיקה אותי ועליה גם הגשתי את ההרצאה השנייה בשנת 2012.

בולוניני מסביר את אפשרות ההחזקה במגוון תיאוריות בתהליך עבודתנו הקלינית ומבסס אותנו על המטאפורה של המשפחה המתרחבת, כמודל לצמיחה ולגיוון הפסיכואנליטי. זאת, למול הניסיון להסביר את התיעדוף בבחירה ובהצמדות אל אסכולה תיאורטית אחת, כקשורה לצורך ההתפתחותי באידיאליזציה של אב/אם קדמונים.

יהושוע ארנוביץ מזכיר לנו ומדגיש את העונג, האתגר והערך המפירה שבמפגש עם נקודות מבט אחרות, מנוגדות ומשלימות, ולטעמי באופן שתואם את רעיון הלא מודע, בו מתקיימות סתירות פנימיות לאין ספור, כחלק אינהרנטי מהתהוותו ומהווייתו.

בעבודתי הצעתי הסבר לאופן שבו אנחנו מחזיקים בתוכנו מגוון של תיאוריות פסיכואנליטיות. כמו כן הצעתי הסבר אפשרי לאופן בו אנו משתמשים במגוון התיאוריות בעבודתנו האנליטית:

אני חושבת כי ניתן לראות בתיאוריות אלו, שהתפתחו כצאצאיות של התיאוריות של פרויד, אובייקטים שמופנמים בתוכנו, ביחד עם הפנמת המנסחים שלהן והמורים והמדריכים מהם למדנו אותן. הן מתקיימות בתוכנו כאובייקטים פנימיים, המאפשרים לנו את גמישות ההקשבה למטופלים השונים ואת הליווי הטיפולי של מטופל, המתפתח לאורך האנליזה. יתרה מכך, אני מציעה שהם הם שמאפשרים לנו את גמישות ההקשבה לתנועה הרגשית של המטופל בתוך השעה הטיפולית ולתנודות בהעברה. תנודות אלו בהעברה מעוררות את התנודות

המקבילות בהעברה הנגדית, המתווכות על ידי התיאוריות המופנמות בתוכנו ונתרמות על ידן. בהמשגה אחרת, התייחסותית, התנועה במצבי העצמי של האנליזנד, מעוררת את התנועה המקבילה במצב הנפשי של האנליטיקאי, המושפעת גם מהתיאוריות המופנמות שלו, שעולות בתורן, בהתאם לרלוונטיות שלהן, לקדמת הבמה של המחשבה האנליטית המלווה את ההקשבה, כשהאחרות באותו זמן, נותרות ברקע. חוויה זו מאפשרת את ההתפתחות הגמישה של ההבנה האפשרית של המטפל ברגע נתון, ואת התגבשות הפרוש האנליטי.

אני חושבת שרובינו ככולנו מחזיקים בתוכנו במגוון תיאוריות, ולו משום ההכשרה המגוונת לה זכינו והפתיחות לריבוי הקולות, הקיימת בחברה שלנו.

התרשמתי מתגובתו המעמיקה של שמואל ארליך לעמדתו של בולוניני, אך אני מבקשת לחלוק על קביעתו, כי באקלקטיות קיימת ציפייה לכאורה לשוויון בין הקולות התיאורטיים. אני מאמינה כי ההפנמות של התיאוריות, ככל הפנמה, מתווכות על ידי האובייקטים הפנימיים שהופנמו בעבר, ומשקלן יכול להיות שונה ולא שוויוני. כל תיאוריה הופכת בתהליך ההקשבה האנליטי, לעמדה ייחודית ופרטנית עם אין-סוף אינטראקציות בין-תיאורטיות, תוך נפשיות ובינאישיות במשקלים שונים בהתאם לעולמם הפנימי של המטפל, של המטופל ולמפגש הרגעי הייחודי ביניהם.

בברכת שנה טובה לחברה שלנו ככלל ולכל אחד ואחת מהחברים
בפרט,

שרה גולדשטיין.